

Wieliczka

Jen pár kilometrů od polské Krakovy se nachází Wieliczka. Vesnice, kterou proslavily solné doly, v nichž se jako v jedinečných na světě těží sůl nepřetržitě již sedm set let. Největším lákadlem je část dolu otevřená jako muzeum. Během dvouhodinové prohlídky zde mohou lidé zakusit chuť dávných věků a obdivovat sílu a vynalézavost předků. Ponořte se tedy do světa dlouhých temných chodeb a solných komor, z nichž mnoho připomíná honosné zámecké sály či kaple s uměleckými sochami a ozdobami, které ručně vytvořili zdejší horníci. To vše samozřejmě ze soli.

Solné doly přitahovaly již od svého vzniku v 11. století mnoho návštěvníků, rozvoj turismu však začal s výstavbou schodiště až v roce 1744. Na počátku 19. století bylo zpřístupněno několik komor v první úrovni, což znamenalo základ dnešní turistické trasy, která měří 3,5 km. S příchodem 20. století byla návštěva solného dolu zatraktivněna otevřením skvostné Kaple sv. Kingi, která se nachází 101 metrů pod zemí. Její stěny jsou vyzdobeny plastickými výjevy z Bible. Ohromnou místnost

osvětluje několik svíců. Rozměry kaple jsou stejně impozantní jako interiér, strop je ve výšce deseti metrů, délka místnosti je 54 a šířka 15 m. Dnes se zde pořádají bály a honosné recepcce, společenské akce a dokonce i svatby pro ty, kdo si sáhnu hlouběji do kapsy.

Během prohlídky projdou návštěvníci mnoha chodbami a komorami, které nesou jména slavných polských i světových osobností. Osmadvacet metrů vysoká Chopinova komora uchvátí solným jezerem a jemnou hudbou, do níž se na pár okamžiků můžete zaposlouchat. Ani ve vedlejší komoře se

FOTO: LUMIR PECOLD

neubráníte pocitu, že jste na koncertě, tentokrát díky pravidelně řazeným židlím, notovým stojanům a bustě umělce. Tato 38 m vysoká místnost je zajímavá nejen díky koncertům, jež se tu pravidelně konají, ale má také dva světové rekordy. Jako v jediném podzemním prostoru se tu skákal bungee jumping a na několik okamžiků se zde vznesl i balón.

Solné doly nesloužily výhradně k těžbě soli. Již v první polovině 19. století lidé přišli na to, že příznivé mikroklima v dole lze využít i jako léčebný prostředek. Především lidé trpící astmatem, s dýchacími potížemi nebo alergiemi zde nacházeli dočasné útočiště. Podzemní ozdravovna zde funguje dodnes.

Na konci trasy, během níž se dozvíte téměř vše o solném dole, můžete spočinout v restauraci, jež se nachází 125 metrů pod zemí. Pak už vás čeká jenom cesta vzhůru, která je také poněkud nevšedním a autentickým zážitkem. Pojedete výtahem o dvou metrech čtverečních s dalšími deseti lidmi, to vše potmě a za velmi podivných zvuků. Především dojmy z návštěvy dolů to však už nezastíní. ●

MICHAELA FRIČOVÁ

HISTORIE

Ve středověku se sůl používala jako platidlo, než ji později nahradily kovové mince. Po další dlouhá staletí byly solné doly ve Wieliczce hlavním zdrojem polského bohatství. Ve 14. století znamenala vytěžená sůl 30 % veškerého národního příjmu.

K objevení místa dopomohla příroda. Voda ze solných pramenů, které vyvěraly ze země, se při vysokých teplotách vypařovala a na skalách zůstávala sůl. Kdy přesně se pak začalo s dolováním soli, není jasné. První zmínka o solném dole ve Wieliczce bývá v historických dokumentech spojována se jménem panovníka Kazimíra, který vedl polské království v 11. století. Velmi záhy si on a jeho následovníci uvědomili hodnotu objeveného bílého zlata. Sůl byla nezbytným prostředkem k přežití, nutná k udržení čerstvého masa a ryb. Později se zjistilo, že sůl je také důležitým prvkem pro výrobu střelného prachu.

V té době se těžilo ručně. Až v polovině 15. století do podzemí vstoupili koně a práci urychlili.

Za 2. světové války byl důl poškozen. Nadměrná produkce soli, kterou nacisté za války hojně využívali, narušila rovnováhu těžby soli a jejího postupného vytváření. V 50. letech se začalo s opravami dolů a jejich ochranou. Od roku 1978 je místo zařazeno na seznam památek UNESCO.

INFORMACE

Solný důl Wieliczka se nachází

10 km jiho-východně od Krakova po silnici E40. Každých deset minut vyráží do Wieliczky z hlavního vlakového nádraží v Krakově (Dworzec Główny) LUX-BUS minibus. Za dvouhodinovou prohlídku dolu, která je vždy s průvodcem, zaplatíte 34 zlotých. Snížené vstupné je 20 zlotých, pro celou rodinu pak 88 zlotých. (1 zlotý je cca 7 Kč) turystyka@kopalnia.pl www.kopalnia.pl